AYDEDE

Çarşamba 26 Mayıs 1948
No. 91 — 6
Fiatı 15 Kuruş

Cumartesi ve Çarşamba günleri çıkar siyasi hoşsohbet gazete
İdarehane: Ankara Caddesi 98/2, TAN Basımevi
Başmuharriri: REFİK HALİD KARAY

Tesis Tarihi: 1922
Telgraf: Aydede — İstanbul
Telefon: 25100 — Posta Kutusu: 816

SUDA NAKIŞLAR

Fena dostlar

Yumuşak huylar

Büyük ve mühim vazifelerde bulunanlarımızdan çoğu - Avrupalıların henüz "Olgun,, dedikleri yaşta - birdenbire göçüp gidiyorlar.

Öylece kaybettiklerimiz arasında - isim zikretmiyelim - epeyce Bakan, umum müdür, yüksek makam ve nüfuz sahibi zevat var.

Neden bu, böyle oluyor?

Fena dostlar yüzünden...

Yumuşak huylu oluşumuzu da hesaba katmalıyız. Devlet adamlarının nasıl yaşamaları iktiza ettiğini bilmememiz de rol oynuyor.

Birimiz yüksek mevkie geçtik mi etrafımızı sözüm ona, dostlar çeviriyor; bir sürü davet, ziyafet, eğlencedir başlıyor.

Bu gece meselâ bir tütün tüccarının, ihracatçının evine çağırılıyorum. İçkiler mükemmel, mezeler çeşitli, yemekler enfes, muhit süslü ve parlak. Biraz da briç, poker, bezik... Dans da olabilir.

Fevkalâde eğleniyorum. Herkesin yanı başımda pervane gibi dönüp dolaşması, çırpınıp koşuşması ve boyuna içki, yemek, tebessüm, iltifat sunması da hoşuma gidiyor.

— Ne idim? Ne oldum?

Diyorum ve Ne idim? Ne oldum delisine dönüyorum. Ertesi gece başka bir davet! Daha ertesi gece davetlerin daha şa'şaalısı! Davetsiz, ziyafetsiz gün ve gece yok.

Ama sabahları yorgun uyanıyorum; öğleye doğru şakaklarıma bir ağrıdır yapışıyor; akşam üzeri hafif bir fievr... Kalb nahiyemde sızılar ve daimî bir çarpıntı!

Eh, biraz da işlerimle meşgul olmak lâzım... Ne çok evrak! Ne çok sual! Ne karışık meseleler! Uyumağa, dinlenmeğe, nefes almağa vakit kalmıyor. Hele Ankaradan İstanbula geldim mi, eksik olmasın, dostlar yakamı hiç bırakmıyorlar.

Ya köşkte, ya konakta, ya gazinoda, ya kulüpte, ya kotrada, ya motörde, hülâsa daima güzel bir yerde havyarlı, hardallı, ıstakozlu, mayonezli, viskili, şampanyalı, kadınlı kızlı davetteyim.

Nihayet bir gün veya bir gece... Krak!! Aziz dostlarım sabahleyin gazetelerde şunu okuyorlar: "Elîm bir ziya'„!

Kel Memiş gelmemişe döndü cihana sad hayf

diyemeyiz.

Yazık oldu Süleyman Efendiye

denilemez. Zira kaybettiklerimiz vaktiyle Avrupalara tahsile gönderdiğimiz değerli adamlardır. Henüz büyük bir hizmette bulunmamış olsalar bile bulunmaları beklenebilirdi; bekliyorduk.

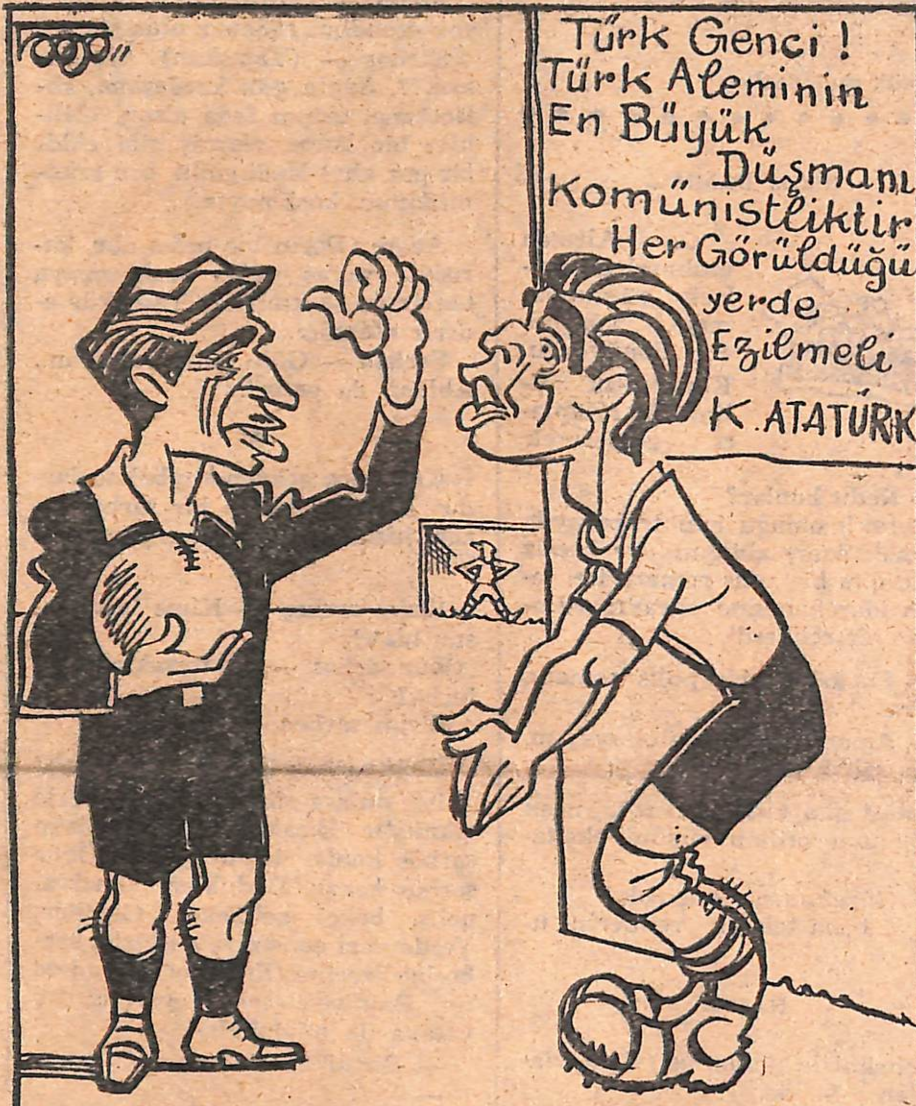
Dostlara ve yumuşak huylarına, iradesizliklerine kurban gittiler. Belki Ankaramızın yüksek irtifaı da yorulmuş kalblere pek yâr olmuyor. Davet ve ziyafet müdavimi zevat onu da göz önünde tutmalıdır.

Büyük makam ve nüfuz sahipleri hususî hayatlarını sadeleştirmek ve sağlık kaidelerine uygun bir şekilde düzenlemek mecburiyetindedirler.

Yoksa o kadar dosta, ziyafete, uykusuzluğa dayanamazlar, sönerler.

Zaloğlu Rüstem bile olsalar bu ağırlığın altında çöker, yenilirler.

AYDEDE

Hakem — Sol açıksın, sola geç!
Sol açık — Aman üstadım, sana ne fenalık ettim ben?!

Merhumun tercümeihâli

Şehrimizin muteber tüccarlarındandı,
Ensesi tunçtan, göbeği sırçadandı
Sızdığı rakı masasında
Yegâne iltifat ettiği garsondan
Ve yanındaki boyalı kadından başka
Kimsesi yoktu merhumun!

★

Yetmiş çeşit işin gecikmesinde
Belki şekerin bu hale gelmesinde
Asfaltın yumuşamasında
Ecdad mezarlığının
İstimlâk edilerek
Tam ortasına
PALAS apartımanının dikilmesinde
Büyük hizmetleri geçmişti merhumun!

Geçim dünyası

TOKATLIYAN OTELİNDEN
İLÂN

3.6.1948 pazar gecesi. ARMUD GECESİ Simokin ve çıplak baş mecburîdir.

—★—

Tek elle de oluyormuş!

Piyasanın son vaziyeti malûm. Şekerden sonra tuz, kibrit, çay ortadan kalkacak denirken. Tekel İdaresi derhal tedbir alarak karaborsacılara mâni oldu.

Görülüyor ki tekelle de olsa, iyi bir idare iş görebilyior.

Bütün mesele o eli bulabilmekte.

UFAK TEFEK

I

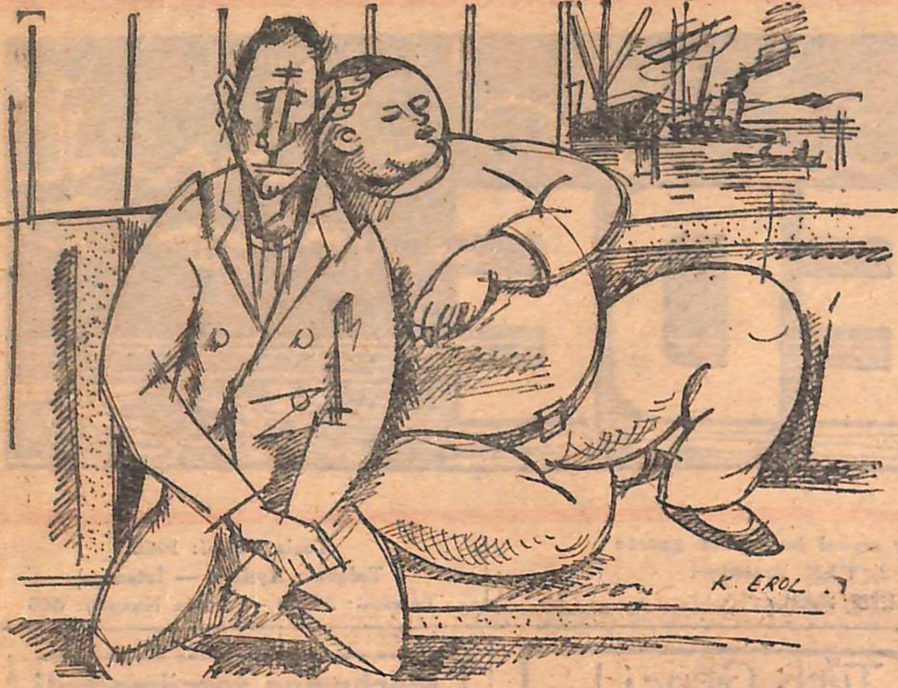
Ebedî Şef demişti ki gerçek mürşid ilimdir
Fakat bence baş mesele, ortadaki kilimdir!

Çok şükür ki lisanımız ilimden de kurtuldu
Şimdi onun makamına kaim olan "bilim" dir!

A evlâdım her işimiz bir kapanın elinde
O sebeple zaten benim gönlüm dilim dilimdir!

Duyduğumuz patırdının özü gûya seçimdir!
Fakat hepsi boş lâkırdı, asıl dâva geçimdir!!

Fazıl Ahmed Aykaç

Vapur kamaralarında uyumak memnudur.

Cumartesi — Çarşamba

SIRASI MIYDI ?

Taksime doğru yürüdüm. Önümden harikulâde güzel bir kadın gidiyordu. Acaba bu kim? diye takibe koyulmuşken, çığlık halinde bir ses ismimle beni çağırmağa başladı. Etrafıma bakındım. Boğaz otobüsleri bekleme yerinde Tanrıışığı Ataç, bana sesleniyor. Gittim. "Gel seni bir öpeyim,, dedi. Öpüştük - Ah o güzel kadın !.. - ve sordu :

— Musakka nedir bilir misin?

— Canım işte şu meşhur yemek!

— Hayır Başvekilleşmek ! Haydi şunu bil bakayım : İstiska nedir?

— !!...

— Saka kabinesine girmek !

Otobüsü kalkmak üzere idi, bindi, gitti. O takip ettiğim nefis kadın çoktan ortadan kaybolmuştu.

ALIŞKANLIK

Çok şükür, Akşam saat ondan sonra korna çalmak yasak edildi. Üç gün - bizim yasağın sürdüğü müddet - rahat bir uyku uyuyabilirim gibi geldi bana. Fakat ne gezer? Bu gürültü yokluğu beni rahatsız ediyor. Sade gürültü yokluğu mu? Malûm maddelerin yokluğu da. Yatağımda, şu insanları da memnun etmenin çaresi yok, diye düşünerek uykuyu ararken penceremin dibinde bir korna sesi patladı ve devam etti. Kontak olmuştu, şoför inip bulana kadar o menhus zırıltıyı bütün mahalleli dinledi. Baktım saat 11 di. Ses kesilince yorganı başıma çektim ve... uyudum.

MUTFAKTA..

Ressam Leopold - Levy'nin içine iki kişinin zor sığabileceği bir otomobilciği vardır.

Elden düşme olduğu için, iki gün sonra bozuldu. Geçen gün, ona, elinde bir sürü cıvata, evinin kapısında rastladım. Otomobilini sordum. elindekileri göstererek:

— Tamire gidiyorum. dedi.

— Nerede otomobil?

— Yukarda, mutfakta !

BİZİM DAMIN...

.... Altında muharriri, incilerini yumurtlamış !.. yorgun, eve dönüyordu. Karşılaştık. Elimdeki kitapları göstererek sordu :

— Nedir bunlar?

Meraklı olduğu için tramvayda okumak üzere aldığım ve henüz bitirdiğim bir polis romanı ile, telefon idarehanesine uğrayıp edindiğim bir rehberdi.

— Fevkalâde bir polis romanı, dedim.

— Aman ver ben de okuyayım, yarın sabah veririm.

Ertesi gün kitabı getirdi, nasıl bulduğunu sordum, yüzünü ekşiterek :

— Güzel ama, eşhas çok !

diye bana telefon rehberini uzattı.

HASTA

Şehrimizin tanınmış doktorlarından birine, bir hasta müracaat etmişti. Yanında, gayet muntazam ve tarih sırasiyle on elektro kardiyogram da getirmişti. Doktora vererek :

— Lûtfen, dedi, bir tetkik ediniz ve mütaleanızı bildiriniz!

Doktor uzun uzun baktı :

— Kâfi değil, soyununuz, bir de ben muayene edeyim.

— Olmaz.

— Neden?

— Hasta ben değilim, karım!

YAVAŞ YAVAŞ

Saatte bin kilometre yapan dünyanın en hızlı İngiliz tayyaresinin İstanbula da gelip gösteriş uçuşu yapacağından bahsediliyordu. Birisi :

— Eyvah, dedi, bu hızla uçarsa göremiyeceğiz.

Yeni çıkan "Kara Dut" isiml. şiir kitabını bastırabilmek için üç ay uğraşan ressam Bedri Rahmi Eyüpoğlu :

— Merak etmeyin, dedi, buraya gelince yavaşlar.

Fikret Adil

Fili yuttu biryılan

Adamlar ve manzaralar

Beyoğlu İstiklâl caddesi, gece saat bir, bir karı koca kolkola evlerine gitmekte. Önlerine, sallana sallana bir sarhoş çıkar.

Sarhoş — (Kadının kocasına) Yanındaki kadın kim ulan?.

Adam — (Korku içinde) Karım efendim.

Sarhoş — (Anî bir tahavvül) Ha... O başka... Beni kardeş bilin, ben senin kardeşinim.

Adam — (Korkusu büyüyerek) Öyle olsun efendim.

Sarhoş — (Birden haykırarak) Ben size yan bakanın, ervahını, ecdadını yedi ceddini rendelerim.

Adam — (Titreyerek) Sataşan yok efendim, rahatsız olmayın.

Sarhoş — (Yapışkan) Ne demek??. Senin gibi kardeşime, ablacığıma, canım feda olsun. (Mühim bir karar vermiş gibi ciddî bir poz alır) Hadi gidin, ben arkanızdayım, korkmayın.

Adam (Derin bir nefes alır, karısiyle yavaş yavaş uzaklaşmaya başlar ve şaşkınlıkla) Teşekkür ederiz efendim.

Sarhoş — Güle güle, beklerim.. Ablamı da getir !.

★

Karı koca gözden kaybolmuşlardır. Köşeden başka bir sarhoş çıkar, bizim sarhoşun karşısına dikilir.

Bizim sarhoş — Kime bakıyorsun ulan?

Öbür sarhoş — Baktıysak ne olur hırbo?

Bizim sarhoş — Bana mı?

Öbür sarhoş — Sana; ne olacak?

İşte onlara göre mühim meşgale çıkmıştır. Bıçaklar çekilir. Bizim sarhoş kanlar içinde yerde. Öbür sarhoş kaçar. Düdükler çalmakta, polis, bekçi gelmekte. Geldiler. Yerde yarı cansız yatan bizim sarhoşun üzerine (Emniyet) kanad gerer. Emniyetin yerde yarı cansız yatana ilk müdahalesi :

— Bir şikâyetin var mı?.

— ! . . .

Cevap alınsın, alınmasın usuldendir, ölülere bile bu sual sorulur. Arkadan imdadı sıhhî gelir, bizim sarhoşu kapar götürür.

Caddenin karanlığı içinde, bir takım havagazı borularını, su borularını, elektrik yeraltı hatlarını tamir eden birkaç amele, caddede kazılmış çukurlardan, kara toprak rengine benziyen yüzlerini dünya yüzüne çıkarır ve birbirlerine seslenirler :

— Mehmed su kaybını bulduk.

— Ahmed kaçak gazı bulduk.

Bir sevinmedir gider. Gaz kaçağı bulunmuş veyahud su kaybı bulunmuş, bir takım adamlar da gecenin birinde böyle sevinirler. Sabaha dört, beş saat var. Şehir yine uyanacak... Sabahleyin ilk ele alınacak; sigara, kahve, gazete.

Havadisler :

Kanlar içinde ele geçen Troçkinin hâtıraları.

Yegâne kadın romancımızın gelecek sayıda çıkacak romanından parçalar :

(Güneş, iki yüksek çam ağacının arasından erimiş altın gibi Lemanın göğsüne akıyordu.)

Gazeteye göz gezdirende mânidar tebessümler..

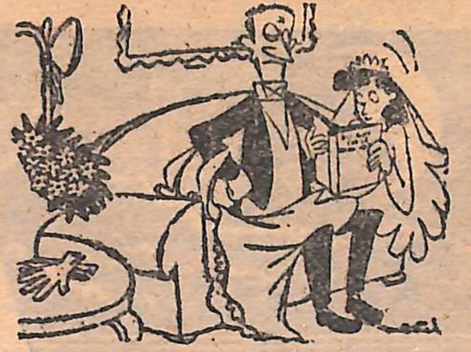
Yine şeker işi?

Yine döviz işi?

Yine et işi?

Her şeyin sonu gelir dayanır arpaya !

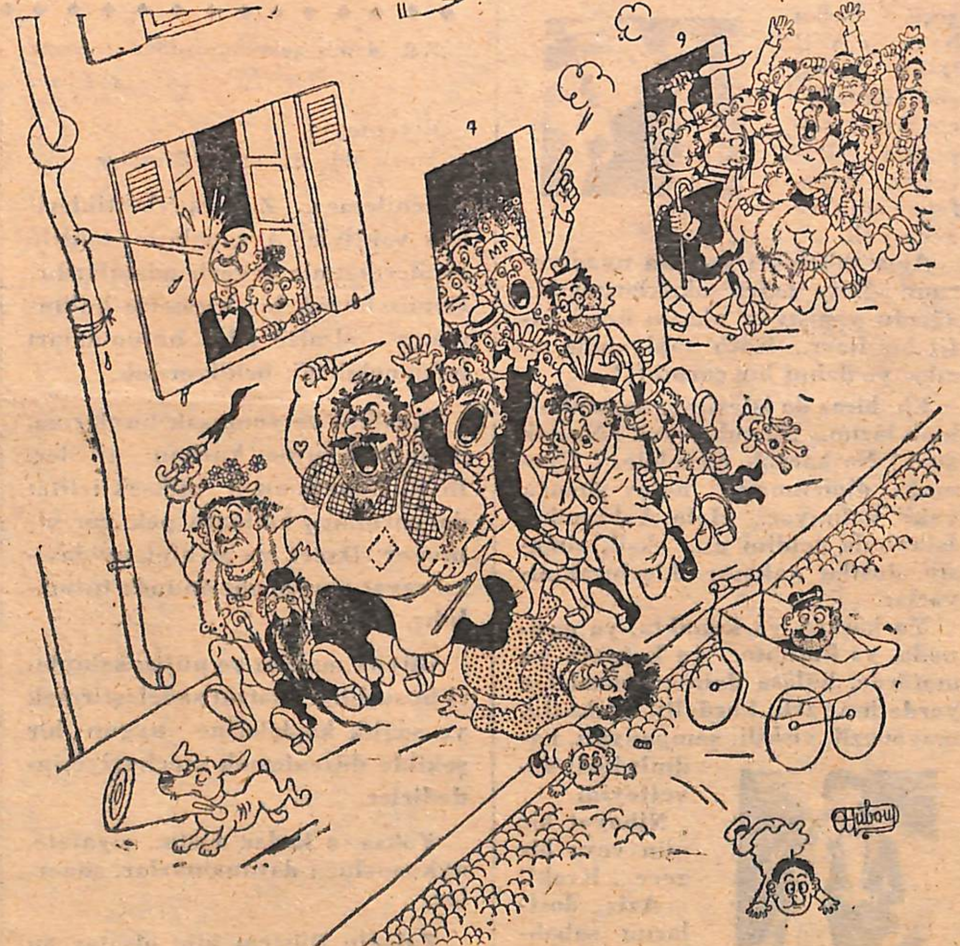
Geçim Dünyası

Yeni gelin : "— Zabıta romanlarına bayılırım. İnsanı öyle oyalıyor ki herşeyi unutturuyor."

"Romantzo" dan

Avrupada et buhranı

Köpeğin kapıtığı bud arkasından

(Le Rire) den

Minelbab İlelmihrab

Yazan: Refik Halid KARAY

— Tefrika No. 6 —

Gıyabımda evime gelip de emval ve eşyamı kayd için sordukları zaman Harbi Umumîde alınmış bir şemsiye eskisi ile Fazıl Ahmedden bidayeti Meşrutiyette mübadele ettiğim bir pardesü püsküsünden başka "hacze lâyik mamelek" bulamamışlar. Memurlar belki de inanmamışlar, nukud ve senedatı koçan şeklinde benim de "Eşref" gibi yanımda taşıdığıma hükmetmişlerdir!

Nezaketinizi şu suretle, biraz kabaca suiistimal ettiğimi mazur görünüz. Neşem bir miktar terbiyesizleşti. Galiba bu hususta kabahat bende değil, aleyhimde okuduğum gazetelerin tarzı tahririnde... ülfet hâsıl oluyor. Ne diyeyim, Allah hepimize sizin nezaket ve insafınızı ihsan buyursun!

Lübnan – 3 Şubat 1924

Neticei kelâm, hâtırat neşredilemedi ve elime para geçmedikten başka sövülmedik bir tarafım da bırakılmamış oldu.

Fakat nefsime güvenimi kaybetmiş değildim. Lübnan ucuzluktu; ayda on beş, yirmi liracıkla yaşama imkânı vardı. Dışarıya halimi belli etmeden inziva köşemde basit ve sıhhî bir hayat sürüp gidiyordum. Belki tâ içimin bir yeri kan ağlıyordu.

Dudaklarımda tebessüm eksilmez görünüyordu. Kış geçip bahar geldi.

HALEB'DE

Haleb'de (Doğru Yol) u çıkaran Celâl Kadri ve Hasan Sadık Beyler o esnada beni bu şehre çağırdılar. Gittim, yerleştim. Gazeteye muntazaman yazılar yazıyordum. Tuhafı şu oldu ki bu yazılardan birini, imzamı kullanmadan ilk defa (Vakıt) iktibas etti.

Başlığı (Ayşegül) idi.

Sonradan İstanbul matbuatında makalelerimi bir kapışmadır başlamıştı. Hem, imzamı da gizlememek şartiyle... Bir gün önceden ilân edenler de oluyordu. Hattâ (Bir İçim Su) yazımı hep bir ağızdan şaheser, türkçenin mucizesi addettiler. Bu kapışma sırası "sen aldın! ben alacağım!" gibi aralarında bir atışma da başladı.

Birbirlerine söylemediklerini bırakmadılar.

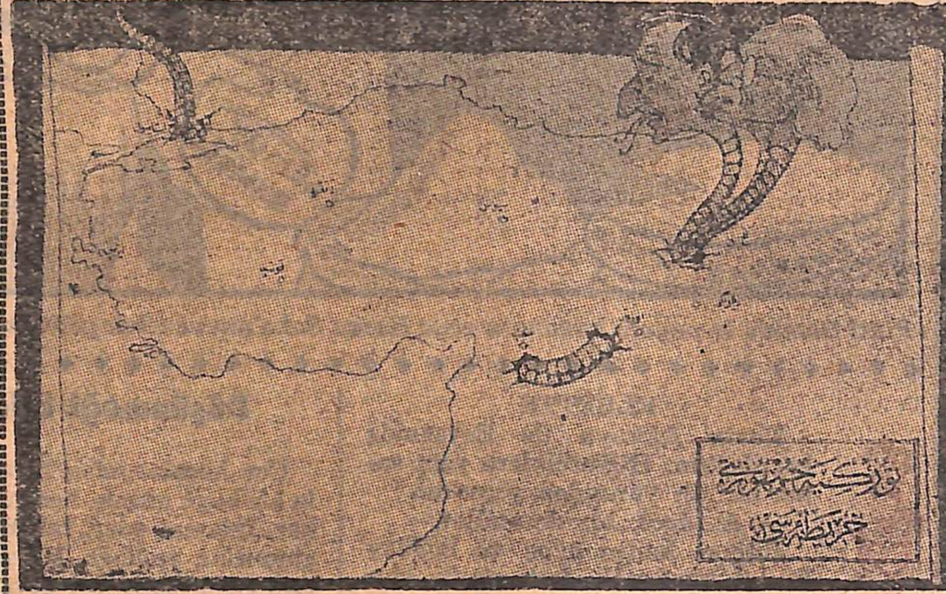
Okuyucularımı işgal etmemek için dosyamdaki vesikaları neşirden vazgeçiyorum.

İşte bu "yağma Hasan'ın böreği" esnasında idi. Halebe bir telgraf geldi:

Envoyez urgence memoires commencerons publication enverrons de suite argent.

Yâni: "Hâtıratı acele gönderiniz. Neşre başlıyacağız. Hemen para yollayacağız" diyorlardı.

Gazetelerden: (Refik Halid ve Rıza Tevfik âsilere beyannameler neşrediyorlar)

İki başlı yılan

Şeyh Said isyanı üzerine hâtıratın neşrini durdurmak maksadiyle gazetelere konan ve hiçbir esasa istinad etmiyen karikatürlerden

Bundan şu anlaşılıyor ki "Hâtırat" ı geri istemiş ve almışım. İkmal de etmemiştim. Bitirmeğe koyuldum ve bitirdim. Parçalara ayırarak gönderiyordum; neşrediliyordu. Aldığım mektuplarda da işitilmemiş bir rağbet gördüğü, gazete satışının birkaç misli arttığı da yazılıyordu.

Mühim bir şahsiyet de mektubunun bir yerinde hâtıratın "Gazi Paşa Hazretleri tarafından da alâka ile takip buyrulduğu" tebşir olunmuştu.

Fakat...

Bu defa hücumlar, eserimin gördüğü rağbet nisbetinde artmıştı. İş, hükûmete ve Büyük Millet Meclisine de aksetti. İki misal, iki vesika olsun verelim:

REFİK HALİDİN YAZILARI HAKKINDAKİ TEZKERE

Bundan sonra yüzellilik listeye dahil olanların neşriyatına dair Başvekâlet tezkeresi Dahiliye ve Adliye Encümenlerine, Kayseri mebusluğuna intihap edilen Zeki Beyin mazbatai intihabiyesi dördüncü şubeye havale edildi.

HİYANETİ VATANİYE ERBABININ NEŞRİYATI MÜNAKAŞASI

Ankara, 1 (Muhabrimizden) — Bugün Meclis Kâzım Paşanın riyasetinde toplandı.

Yüzellilik listeye dahil olanların neşriyatta bulunamamalarına dair olan kanunun müzakeresine başlandı. İlmî ve fennî âsarın bu kanunun çerçevesine dahil olup olmadığı sualine Dahiliye Encümeni kanunun neşri tarihine kadar neşredilmiş olan ilmî ve fennî âsarı nâfianın tekrar tab' ve temsilinde mahzur olmadığı cevabını verdi. Adliye encümeni mahzur olduğunu tasrih etti:

Hakkı Tarık Bey — Şimdiye kadar neşredilen birçok âsar vardır. Meselâ Rıza Tevfik'in "Felsefe Kamusu" namiyle bir eseri vardır ki bu kitap Maarif Vekâleti tarafından alınmıştı. Şimdi bu eserler daha tabedilecek midir? Bir kitapçı; "bende böyle bir kitap vardır." diye ilân edemiyecek midir? Kıraat kitaplarımızın içinde bunların şiirleri vardır. Şimdi mektep kitapları ne olacaktır?. Bir daha basılmıyacak mıdır? Kanunda beyanat, makalât ve âsâr denilmektedir. Türkiyede ikameti memnu olanlardan birisine ait bir mektup, gazete tarafından neşredilmiyecek midir? Bu hâdisedir. Gazeteler herhangi bir hâdiseden bahsedebilir. Halbuki kanun bunu da menediyor.

Adliye encümeni mazbata muharriri Münir Bey (Çorum) kanunun makabline şümulü olmıyacağını söyledi. Kanunun müşterek encümene iadesi hakkındaki Hakkı Tarık Beyin takriri kabul edildi. Ali Bey (Rize) takririn kabulünden sonra sıralarda söz söylemek istemişse de mebuslar kürsüye kürsüye sesleri ve alkışlar arasnda kürsüye çıkarmışlardır. Ali Bey (Rize) evvelâ alkışlara teşekkür etmiş ve sonra müşterek encümenin bir an evvel kanunu müzakere edip Meclise göndermesini teklif etmiştir. Hatip tekrar sürekli alkışlarla kürsüden inmiştir.

Bazı gazeteler – Meclisteki o kanun teklifinden önce – Müddeumumiliğe baş vurmuşlardı. Size bu müracaate dair bir vesika sunacağım:

MÜDDEİUMUMİLİK REFİK HALİDİN HÂTIRATI HAKKINDA NE DÜŞÜNÜYOR?

"Yüz ellilik listeye dahil Refik Halidin hâtıratının (Akşam) refikimiz tarafından neşredilmekte olması pek ziyade teessür ve teessüfümüzü mucip olmuş, bizi, nazarı dikkat ve insafı celbe davet eylemiş idi. Hâtırat maalesef intişara devam etmekte ve bizim görüp hissettiğimize nazaran bu hal bizimle beraber daha birçok zevatı âdeta mustarip eylemektedir. Bu hususta bir kere de Müddeiumumiliğin, ne düşündüğünü öğrenmek istedik ve bir muharririmizi mahakimi asliye müddeiumumisi Cemil Bey nezdine gönderdik. Cemil Bey demiştir ki:

"— Bana öyle geliyor ki bu adam hukuku medeniyeden iskat edilmemiştir. (150) kişilik listenin tanzimi keyfiyeti icabatı siyasiyenin tevlit ettiği mecburiyet eseridir. Hududu millî haricinde bulunmanın aynı zamanda hukuku medeniyeden mahrumiyeti icap ettirmiyeceği tabiîdir. 150 kişilik listeye dahil olarak hududu millî haricine çıkarılan kimselerin hududu millî dahilindeki neşriyatının mahiyetini tetkik ve takip, en mühim vezaifi adliye meyanına girmiştir. Memleketin âsayişine ve mevcudiyeti milliyeye taallûk eden ve hükûmetin emniyeti dahiliye ve hariciyesini ihlâle matuf bulunan neşriyata bittabi her ne şekilde olursa olsun cevaz verilemez.

Akşam gazetesinde Refik Halid Beyin vuku bulan neşriyatı beyan ettiğim hususatla alâkadar olmadığı zannındayım. İnfisah etmiş bir fırkanın hayatı sabıkasına ait ve kısmen mizahî bir şekilde vuku bulan bu neşriyattan muharrir tarafından bu yolda bir noktai nazar takip edilip edilmediğini, takip ettiğim neşriyatın mahiyeti göstermektedir..."

Bir gazete daha ileriye varmış, sonradan birkaç misalini gördüğümüz şekilde halkı heyecana getirip bir hâdise çıkartmak istemişti. Deniyordu ki:

"Müddeiumumînin bu beyanatı karşısında bize öyle geliyor ki her gün en aziz hislerimizi tırmalayan bu manzaraya nihayet vermek için Müddeiumumîliğin değil, doğrudan doğruya karilerin müdahalesi lâzım gelecektir."

Diğer bir haber:

YÜZ ELLİLİKLER MAKALE YAZABİLİR Mİ?

Yüz ellilik listeye dahil olanların gazetelerle makaleler yazıp yazamıyacakları hakkında Sinop mebusu Recep Zühtü Bey Maarif Vekilinden sorulmak üzere bir sual takriri vermiştir.

«TAKRİR-İ SÜKÛN» KANUNU

Hâtıratın neşri devam ede dursun hem memleket, hem şahsım için çok zararlı bir isyan. Şeyh Said isyanı, bütün bu münakaşa ve müzakereleri kökünden kesti. Hükûmet "Takrir-i Sükûn" kanununu tekrar tatbika koymak mecburiyetini duydu. Binaenaleyh benim "Hâtırat" ı artık neşir imkânı kalmıyordu.

Gelecek sayımızdan itibaren hatıratın asıl kısmını neşre başlıyacağımızı bildiririz.

Kudüsteki Ağlama duvarı önünde

Sulh Perisi — Ağlamak için bana da bir ufak yer ayırınız, bari!

«Dissidence» den

AKLIMDA KALANLAR

İmparator

Cemil ve Cemal Beyler, Mektebi Tıbbiyeyi ikmal ettikten sonra Avrupaya gönderilirler. Stajlarını ve ihtisaslarını Fransada ifa ve iktisap ederler; memlekete dönerler.

Evvelâ mektebe, Mekteb Nazırına :

— Biz geldik..

Derler ve Sıhhiye Reisine giderler. Sıhhiye Nazırı kendilerini hüsnü kabul eder. Haydarpaşa hastanesinde çalışmalarını münasip görerek cerrah beylere yazdırdığı tezkerei resmiyeyi tevdi ederek hastane müdürüne gitmelerini tenbih eyler. Araya giren cuma gününden bir gün sonra iki arkadaş birleşirler, hastahaneye giderler.

Bakarlar hastahanede mühim bir faaliyet var. Methal koridorları badanalanmaktadır. Merdivenler boyanmaktadır. Her taraf yıkanmaktadır filân.

Hademeyi bulurlar, hastahane Başhekimini sorarlar :

— Bizi Sıhhiye Nazırı gönderdi, kendisini göreceğiz, haber ver.. derler.

— İşim var, lûtfen beklesinler ! cevabı gelir.

Fakat bir saat kadar vakit geçer, kimse gelmez. Bir daha hademeye başvururlar :

— Git, çabuk söyle, Avrupadan iki operatör geldi, sizi görüp Sıhhiye Nazırına gidecekler, bir de tezkereleri var. Lûtfen kendilerini serian kabul ediniz.. de derler.

Hademe, çıkar, beş dakika geçmez, bir gürültü duyarlar, oturdukları odaya birçok adam girer Ve girmeleriyle şaşırmaları bir olur :

— Nerede, nerede? diye hademeyi aramağa başlarlar. O da koşarak : "İşte bunlar, bunlar" işaretinde bulunur.

Avusturya İmparatorunun akrabasından bir Arşidük İstanbuldadır ve ziyaretleri meyanında Haydarpaşa Hastahanesini de gezecektir. Haberdar edilen müdür hastahaneyi temizletmektedir. Hademe, "operatörü" "imparatör" diye anlamış ve "imparator imparator" diye yukarıya fırlamış olduğu için kalabalık, acaba geleceği günü mü şaşırdılar hayretiyle Arşidükü istikbale koşmuşlardı. Ve karşılarında Cemil – Cemal beyleri bulmuşlardı.

(Cemil Bey Profesör ve Operatör Devletlû Müşir Cemil Paşa Hazretleridir. Cemal Bey çok genç yaşında âzim-i dâr-i beka olmuştu.)

Ş. Mümtaz S.

«İktibas hakkı mahfuzdur»

«Pinti Hamid» in peynir kavanozu veya Hasan Saka'nın ucuzluk politikası

ELBETTE

Nevin Akkaya ile Beyazıdda karşılaştım. Güğercinlere yem satan birinin yanından geçerken :

— A.. dedi, biz de atalım.

İhtiyar kadın arpa ve buğday karışık bir teneke kutu uzattı, alıp attık. Güğercinler üşüştü, amma buğdayları yediler, arpaları bıraktılar. Benim hayretim karşısında Nevin Akkaya :

— Ne şaşıyorsun, dedi. Onlar insan değil ki !

Devlet Tahvillerinizin gelirini

yüzde bir

arttırabilirsiniz.

Bu da

Bankamızın rağbet gören hizmetlerinden biridir

Bankamıza

vâdeli olarak yatıracağınız Devlet tahvilleriniz için

muhafaza ücreti ödemezsiniz

Bankamız

ücret almaksızın kupon bedelini hesabınıza geçirir.

üstelik
tahvillerinizin gelirini
% 1
arttırır.

broşür isteyiniz.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Düşünmeği bilelim

Cer hocalarından birisi, vaktiyle bir köye gitmiş, her gün vâza çıkar, imamet eder, fakat bütün bu gayretine rağmen kimseden yardım görmezmiş. Bir gün yine vâza başlamış ve bilmünasebe Hazreti İsa aleyhisselâmın dördüncü kat gökte bulunduğunu söylemiş. Camiden çıkarken köy ağası yanına yaklaşarak "canım hoca efendi demiş, derste bir nokta pek ziyade merakımı mucip oldu. Hazreti İsanın dördüncü kat gökte olduğunu söylediniz. Acaba, iki gözüm orada ne yer, ne içer?"

Bunu işiten hocanın tepesi atmış :

— Be haddini, vazifesini bilmez herif ! demiş, ben köyünüze geleli bir ay oldu, bir gün olsun şu zavallı hoca acaba ne yer, ne içer diye sormak aklına gelmedi de dördüncü kat gökte Tanrı ziyafetinde bulunan zatı şerifi mi merak ediyorsun?!.

Bizim damın altında

Satış !

AYDEDE'nin beşinci sayısı çıkmıştı. İstanbul bayilerinde eski sayılardan bulamıyan birçok sevgili okuyucu, her gün idareye gelerek eski sayıları almaktadır.

Refik Halid, gazetenin muayyen tevzi sayısının fevkinde olan bu müracaat çokluğunu görünce İdare Müdürü Nâzım Ersan'a :

— Azizim, dedi; eski nüsha satışını bana bırak da onunla lüks yapayım, bâri !.

KI[RPI]... d...

"Başkent,, den "Yaşkent,, e !

Sıcaklar başladı; yaz geliyo[r] geldi bile !

Ankarayı bir düşüncedir alm[ış]tır :

— İstanbula kapağı atmanın ç[a]resini bulmalı !

Fakat bundan evvelki kabinel[er] zamanındaki, hele tek parti re[ji]mindeki gibi bin bir fırsat çıkac[a]ğa benzemiyor. İş biraz zorlaştı.

Ne idi eskiden? Evvelâ büt[ün] resmî dairelerin teftiş heyetleri[ne] mensup olanlar İstanbulun çeşi[tli] şubelerini kontrol için Haziran i[le] Eylûl arası harekete geçerler[di.] şehrimize vagonlar dolusu müf[et]tiş gelir, Ankaradan bir müfet[tiş] irsalâtıdır başlardı.

Haydarpaşa garında bulunup da çıkan yolcuları sorarsanız müfettiş bolluğuna şaşardınız.

— Bu zat kim?

— Tekel müfettişi.

— Ya şu?

— Ekonomi müfettişi.

— Öteki?

— Müfettiştir ama hangi Baka[n]lığın, bilmem !

Yaz, İstanbuldaki resmî daire[le]ri teftiş mevsimidir. Daireler [pü]für püfür teftiş edilir. Açık pen[ce]relerden içeri giren tatlı bir p[oy]razın evrak yığınları üzerindeki [la]tif hışırtısı, evrakın arasıra el[ler]den ve destelerden kaçarak oda[da] - Servet-i-Fünun-edebiyatı lisan[ıy]le - lerzânü girizan - uçuşması [ne] hoştur !

Sonra da saat 17 yi buluve[r] ver elini Boğaziçi ! Oh dünya v[ar]mış ! Kara kışta İstanbulu teft[işe] gelen müfettişin aklına şaşayım...

★

Umum müdürler, müsteşar[lar] ve sair erkânın kolladıkları fır[sat] da yazın bir kulp takup İstanb[ula] kavuşmaktır. Bakanlara derler

— Gidip gözümüzle görmeli[yiz.] İşlerde bir aksaklık seziliyor. [Bu]nu ne müfettiş yoluna sokabi[lir,] ne oradaki müdür !.. İncelemek [la]zım !

Bile bile lâdes !

İşte trendedir ! İşte, tren İzm[it] körfezine ulaştı! İşte deniz, ser[in]lik, yeşillik, gölgelik ! Oh ! İst[an]bula hasretmiş meğerse... Gö[nlü] gönlü açıldı, denizi görünce! H[a]var olasın "Yaşkent,, !

Hoş, Bakanla[rı]mız da en ziy[ade] yazın şehrimize [il]tifat ederler. [...] zan istirahat, [...] zan tören, ba[...] tetik de yazın [...] günleri gibi uzun sürer !

Bir ...

GEÇMİŞ...

Spiker — Alo... Alo... Sayı[n] ... Araplarla Yahudiler arasında bü[...] beyi Amerikalılar kazanarak Rus...

— Bundan altmış sene evve[l] ... maz) kelimelerinin mukabili o... (İncelemek)

— Bundan 80 sene evvel H... mişti. Anna Bravn hâtıralarını ... ları bizim gazetelere ölümünden...

— Bundan 78 sene evvel ce... mesine, Arnavudluğun Japonyay...

— Bundan 100 sene evvel R... ki ölmüştü. Trocki Rus ihtilâlind[e] ... ran 58 yaşında iken kafasına ora...

Maksimde temsiller vermekte olan İtalyan operet sanatkârları

...NIN ...kleri

Gelirken sevincinden hepsinin gözleri parlar; giderken yüzlerinin hatları gerilir.

Sevmezler mi, Ankarayı? Sevmez olurlar mı, hiç! Fakat yazın - söz aramızda - İstanbula diyecek yoktur. Geri kalmış bir şehir ama manzarasına, serinliğine, suyuna, denizine, mehtabına doyulmaz, doğrusu!

★

İşiniz yoksa, eğlence arıyorsanız ve güzellikler görmek, yeni kadın modalarından bir fikir almak istiyorsanız bu aydan sonra Haydarpaşa garına gidip Ankara treninin gelmesini bekleyiniz.

Kapılar açıldı mı İstasyon rıhtımına çehrelerinde ve kıyafetlerinde refah ve saadetin iç açıcı izlerini taşıyan kadınlı erkekli bir cemaat, bir yüksek sosyete, bir işgüzar aristokrasisi yayılır.

Halis İngiliz malı, ne mükemmel valizlerdir ellerindeki! Ya kadın şapkaları, kadın elbiseleri, kadın ayakkabıları? Mücessem zerafet ve mücessem lüks!

Amerikaya giden heyetlerden hediyesini almamış tek yüksek Bayan var mıdır, içlerinde? Olmasa gerek! Mevsim kışa raslarsa, İstanbulun kışı güzel olsa gözleriniz asıl kürk şa'şaasiyle kamaşırdı...

Kibar yazlıkçı bayanlarımız - bizi şımartmamak ve maiyette olduğumuzu unutturmamak için - azametli bir tavır almağı bilirler; hepimize ve şehre yüksekten bakarlar.

Hattâ söylenirler:

— A, nasıl yer burası? Hamallarını bile yola sokamamışlar! Dilenciden geçilmiyor! Belediyesi de pek uyuşuk!

Öyledir, efendim, öyle

★

Fakat esas Ankara halkı, Ankaradaki ufak memur ve orta derece iş adamı Ankarasında kalır. Gündüz sıcaktan azıcık bunalır ama akşama doğru serinlik basınca bozkırlara has güzel, aydınlık, ferah gecelerin keyfini çıkarır. Karınca kararınca yaşar. Yaşadığına bin şükür eder.

Selâm bizden bu mütevazı dostlara! Bir gün işler düzelip her sınıf halk dünya nimetlerinden istifade edecek hale gelince sizleri de aramızda görürüz, inşallah!

Sizler ne teftişe, ne incelemeğe, ne eveleyip gevelemeğe, doğrudan doğruya yaz tatilini geçirmeğe gelirsiniz, elbette!

KİRPİ

... sonra

...E BUGÜN

...nleyicilerim; bundan 80 sene evvel ... bir muharebe olmuştu. Bu muhare... kat'i bir mağlûbiyete uğratmışlardı.

...imdi kullandığımız (imkânsız) (ola...k şu tek kelime kullanılıyordu:

...'in metresi Anna Bravn intihar et... ...uhtelif şekilde yazarak, bu hâtıra... sene evvel satmış bulunuyordu.

...n eden İkinci Cihan Harbinin bit...nı harb etmesi sebeb olmuştu.

...tilâlinin mühim simalarından Troç... plânda rol oynamış, rivayete naza... çekiç vurularak öldürülmüştü.

Geçim dünyası

Maksimde temsiller vermekte olan İtalyan operet sanatkârları

Bir dokun...

Sormak ayıp olmasın amma...

Milletvekillerinden biri, hayat pahalılığına karşı alınan tedbirler hakkında meclise bir sual takriri verdi, hükümetten izahat istedi.

Sual, henüz mahiyeti meçhul şayialara müteveccih imiş gibi, hükümet ancak uzunca bir inceleme devresinden sonra cevabını hazırlıyabildi ve geçen hafta Başbakan yardımcısı bir tomar kâğıtla Meclis kürsüsüne çıktı, incelemeleri kadar uzun izahat verdi.

Sayın Bay Barutçu neler anlattı neler! Yurdumuzda fiatlar artmış, paramızın kıymeti düşmüş, bu arada bazı vatandaş zümreleri gelirlerini giderlerine uydurarak hayli müreffeh bir duruma çıkmışlar, bazı zümreler geçim zorluğuna düşmüşler, vaziyeti koordinasyon heyetleri tetkik etmiş, bu tetkiklere muhtelif bakanlıkların görüşleri de inzimam eylemiş miş miş...

Hayat pahalılığının âmillerini talâkatle, belâgatle anlattı, dinledik ve öğrendik.

"Biz bunları zaten biliyorduk" demeyiniz. Biz bildiklerimizi gözlerimizle görerek öğrendik. Halbuki Başbakan yardımcısının sözleri, heyetlere, komisyonlara, incelemelere, raporlara istinad ediyor. Yani kitaba uygun şeyler. Binaenaleyh kıymeti, ehemmiyeti büyüktür onların!

Uzun izahatı dinledikten sonra takrir sahibi tekrar kürsiye çıkıp da:

— "Peki amma, hayatı ucuzlatmak için aldığınız tedbirler nelerdir?,,

Demez mi! Hazır cevaplık çok iyi şeydir ama her kula nasip olmuyor. Milletvekilinin son sualine de muhterem Barutçu derhal şu veciz cevabı verdi:

— "Biz hayatı ucuzlatmak için iş başına gelmedik ki.,,

Ha şöyle efendim! Uzun sözlere ne lüzum var? Her suale kestirme yoldan aynı cevabı verebilirsiniz. Meselâ:

— "Biz yolları yapmak için, sulama işlerini başarmak için, memleket iktisadiyatını düzenlemek için, idare mekanizmasını ıslâh için iş başına gelmedik ki.,,

Demekte de yerden göğe kadar haklısınız. Demenize bile lüzum yok ya. Çünkü hâdiseler bunu açıkça gösteriyor zaten.

Sormak ayıp olmasın amma.. siz ne için geldiniz, sayın baylar? Gelmiş olmak için mi geldiniz?

ÇEKİLMİYOR

(Hürriyet) gazetesinin geçen pazar günkü nüshasında şu havadisi okudum:

"Saka kabinesi çekilmiyor"

"Ankara 22 (Telefonla) — Bugün bir İstanbul gazetesi, (Hasan Saka kabinesinin istifası bekleniyor) başlığı altında bir haber neşretmiştir. İyi haber alan kaynaklardan edindiğim malûmata göre, bu haber, yazılış şeklinden de anlaşılacağı veçhile, sadece bir arzunun ifadesinden başka bir şey değildir ve her türlü asıl ve esastan uzaktır."

Havadisin metni bir tekzipten ibaret, fakat başlığı her iki mânada da hakikat ifade ediyor.

Saka, cidden çekilmiyor artık, çekilmez hale geldi.

Gelgelelim, kendisi de çekilmiyor işte!.

Cemal Refik

Pazar günü Fenerbahçe Stadyomunda yapılan Bahar Festivalinden enstantaneler

Orta oyunu ve seyircileri

Çocuk müsabakası ve Zıd Kardeşler

Mehterler

EMNİYET SANDIĞI

19 Haziran 1948'de

25.000 LİRA İKRAMİYE KEŞİDESİ YAPILIYOR

Mayıs sonuna kadar

Vadesiz asgari 50 lira tevdi edenler bu keşideden istifade edecektir.

Hem sağlam bir yere para yatırmak, hem bu zengin keşideden istifade etmek fırsatını kaçırmayınız.

Pişmanlık

Evli bir bayan arkadaşlarından birine kocasının zulmünden şikâyet ediyordu. arkadaşı:

— Halbuki bana onu sevdiğini itiraf etmiştin. Dedi.

— Evet izdivacımızın ilk aylarında onu buselerimle yiyecek oldum.

— Peki şimdi?

— Şimdi de vaktiyle onu yemediğime pişmanım!

Nikâh Dairelerinde

Sevim Hanımın Nikâhı

VI

(H...) Bey, keşfinin sevinci ile odada fırıl fırıl dönüyor. (N...) Hanım ateş püskürüyor :

— Söylesene, Efendi ! Abdülkadirin karısının kısır olduğunu nereden biliyorsun bakalım?.

— Bilmez olur muyum, Hanım? Adamcağız bana her zaman dert yanardı. Çocuk istiyorlar, olmuyor. Nihayet doktorlara bakınmışlar, kadının kısır olduğu anlaşılmış.

— Hımmmm... Adamcağız özürlü değilmiş demek. Öyle ise pekâlâ. Amma ve lâkin, doktorların lâflarına da güvenilmez ha. Torunumun kundağını kucağıma almadan ölürsem gözüm açık giderim, yarın ahrette de iki elim senin yakana yapışır ha.

— Hiç merak etme, hanımcığım. Abdülkadir Efendi elden kaçırılacak adam değildir. Hele bir evlensinler, haftasına varmadan torununu kucağına alırsın

— Aaaa, üzerime iyilik sağlık. Bir haftada çocuk doğar mı ayol?.

— Canım, sözün gelisi söyleyiverdim işte. Çocuk meselesini merak etme sen. Sevimle evlendikten sonra Abdülkadir Efendi ile sermayelerimizi birleştirir, işlerimizi genişletiriz, dünyanın parasını kırarız. O da benim gibi becerikli adamdır.

(N...) Hanım kızına uzun uzun nasihatlerde bulunuyor. İki gün sonra da Abdülkair Efendiyi yemeğe davet ediyorlar. Adamcağızın hiçbir şeyden haberi yok tabiî. Sevim Hanıma; «Hanım kızım» diye hitap ederek şapır şupur yemeğini yiyor. Netice malûm. Sevimde surat bir karış. Misafir gittikten sonra annesiyle babasını yaylım ateşine alıyor.

Kızcağız kendine uygun bir hayat eşi aramaktan geri durmuyor. Çeşit çeşit delikanlılar arasında kelebek gibi dolaşıyor. Fakat hiçbirinin üzerinde karar kılamıyor. Evvelki maceralardan ağzı yandığı için şimdi yoğurdu üfliyerek yiyor. Tanıştığı delikanlılardan her birinin bir ayıbını buluyor. Kimisi, kendisinin hoşlanmadığı sinema artistlerini beğeniyor. Kimisi Galatasaraylı çıkıyor. Bazısı spordan anlamıyor. Daha birkaç görüşmede, tahakküm derecesinde kıskançlık gösterenler de var. Babasının parasına göz dikerek evlenmek isteyenleri de teşhis ediyor, dirsek çeviriyor. İlk gözağrısı Şevketin sevgisi arasıra gönlünde depreşiyor. Yaptığına nedamet eder gibi oluyor. Galatasaraylı olmasına dahi göz yumacak hale geliyor. Fakat ondan da hayır yok. Şevket başka bir kız ile nişanlanmış.

* * *

Armudun sapı var, üzümün çöpü var, derken aradan seneler geçiyor. Sevim Hanımda hayata karşı bir küskünlük başlıyor. Sinirleri bozuluyor odasında yalnız kalınca kendi kendine :

— Ah, diyor. Hayat ne acı imiş! Beni bıraksalar; şehirlerden, salonlardan, insanlardan uzakta yüksek bir dağın tepesinde bir kulübem olsa, orada tek başıma yaşasam. Yüzümüze gülen, servetimize yılışan, para kiri kokan mahlûklardan kurtulsam; ceylânların, bülbüllerin, yaban güllerinin arasında kuşlara selâm verip kelebeklerle şakalaşırken karşıma biri çıksa... Tarzan...

Sevim bir sabah annesinin odasına girdi. Yutkunarak bir müddet durakladıktan sonra :

— Anne, dedi. Ben kararımı verdim. Abdülkadir Beyle evleneceğim

O akşam evin içi bayram yerine döndü. (N...) Hanımla (H...) Beyin kahkahaları çın çın çınlıyor. Sevim de kendini bu neşe sağnaklarına kaptırmağa çalışıyor, yapamıyor, gülebilmek için Abdülkadir Beyin boyunsuz kafasını, çil bozuğu ablak yüzünü, tombalak karnını, badi bacaklarını hayalen gözönüne getiriyor, o zaman dudakları gayriihtiyarî bükülüyor, bâzan kahkaha bile atıyor.

Abdülkadir Efendi mal bulmuş Mağribiden farksız. Bir gün ahbaplarından biri mağazaya gitmiş, yazıhanede karşı karşıya kahve höpürdeterek dereden tepeden lâf ederken:

— Abdülkair Beyciğim, demiş. Seni evlendirelim artık. Ömrünün sonuna kadar bekâr oturacak değilsin ya.

— Aaaah, birader ! Dertlerimi deşme. Evlenmeyi kim istemez?. Çoktanberi niyetliyim. Amma ve lâkin, şöyle kendime denk bir şey bulabilsem.. Hani, biraz genç, körpece bir şey olmalı.

— Arayan mevlâsını da bulur, belâsını da. İstanbulda kız kıtlığı mı var? Ararsak senin istediğin gibisini de buluruz. Bak, şimdi hatırıma geldi. Meselâ bizim (H...) Beyin kızı Sevim Hanım fena mı?.

— Deli misin, birader? Sevim Hanımı bana verirler mi? Anası, babası verseler bile kendisi razı olur mu?.

— Orasını bana bırak. Sen razı mısın bu işe?.

— Ne söylüyorsun, yahu? Öyle bir şey olsa kavuğumu göklere fırlatırım...

Sevim Hanımla Abdülkadir Bey işte böyle evlendiler...

* * *

Nikâh dairesinin bekleme salonu tıklım tıklım dolu. Abdülkadir B. hâlâ şapka ile meşgul. Sık sık başından çıkarıp ceketinin kolu ile fırçalıyor. Sevim Hanım, tramvay durağının demir geçitleri arasında yaşlı bir adamla yanyana sıkışmışçasına üzgün, bezgin bir eda ile kocasının yanında duruyor. Dalgın dalgın etrafa bakınıyor, fakat hiçbir şey görmediği muhakkak. Zihninden kimbilir neler geçiyor ! (N...) Hanımla (H...) Bey, uzun emeklerle meydana getirdikleri eserleri takdir, alkış tufanına garkolmuş birer sanatkâr guruiyle karşıdan temaşaya dalmışlar...

Nikâh salonuna geçildi. Sevim Hanım, dudaklarını kıvıran zoraki tebessümü kaybetmemeğe çalışarak sağ tarafa oturdu. Abdülkadir Bey göbeğini masaya çarpıp sandalyeyi gacırdatarak yanına çöktü.

Nikâh memuru sordu :

— Bay Abdülkadir Sevimliyi kocalığa kabul ediyor musun?

Abdülkadir Beyin soyadının Sevimli olduğunu orada öğrendim. Eh, Sevim Hanımın ismine de pek âlâ uymuş işte. Sevim Hanım gözlerini kapadı, mırıldanır gibi cevap verdi :

— Evet... Kabul ediyorum.

Sual Abdülkadir Beye de soruldu, telâşla doğruldu :

— Benim fenerim var... Şey... Fenerliyim ben...

Belli ki Sevim Hanımın Fener telkini iliklerine işlemiş adamcağızın ! Kekeliyerek ilâve etti :

— Elbette kabul ediyorum. Etmesem buraya gelir miydim?.

Evlendiler işte. Allah mesut ve bahtyar eylesin, Amin. Onlar erdi muradına, biz çıkalım kerevetine !

Ce. Re.

SON

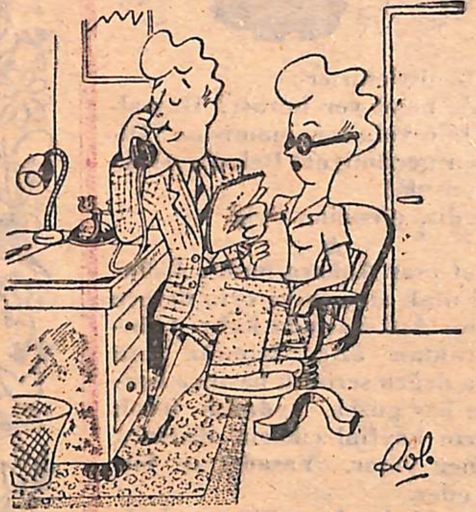
Yıldızlar serisi No : 8, 9

BERLİNDE MÜHİM BİR HÂDİSE

Yarısı Amerikan mıntakasında, yarısı Rus mıntakasısda olan, ikinci mevki bi rvagonun yemek salonunda, dalgınlıkla Amerikalıların sofrasına oturup karnını doyuran meşhur Rus Generallerisden Domuzovski derhal Moskovaya çağırılmıştır.

Bu Generalin, Leningrad Çocuk Operası bale hocalığına tayin edildiği öğrenilmiştir.

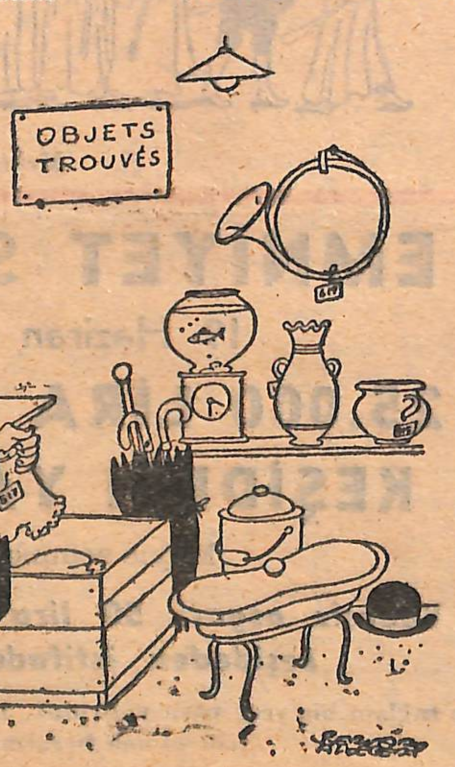
İş adamı kadın

Kâtibi — Evet, burası Madam Durand'ın yazıhanesi !

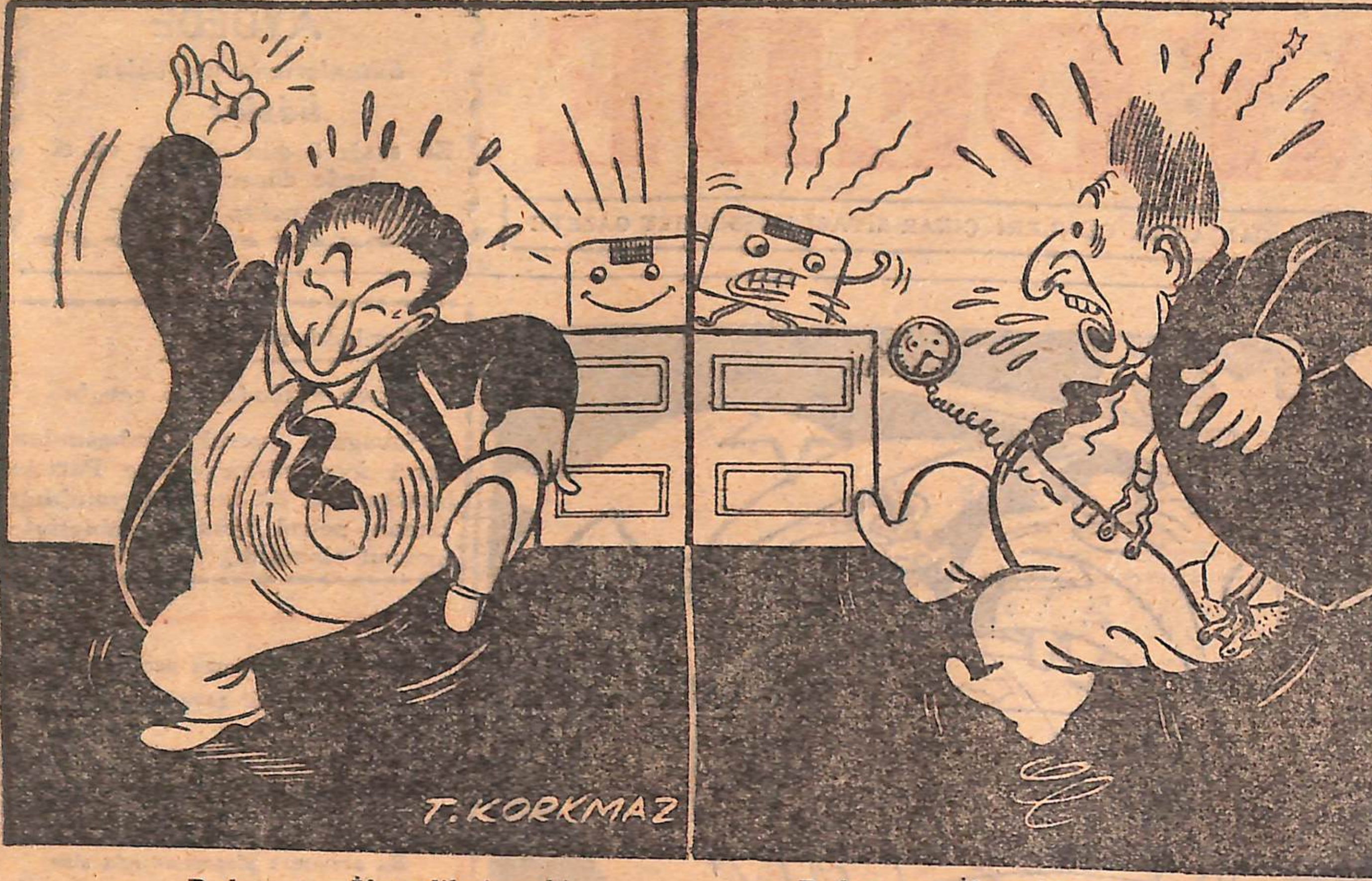
Bulunmuş eşya kaleminde (Fransız karikatürü)

Memur — Rengi ne idi? Hangı sinemada kaybetmiştiniz?

Amerikadaki 152 milyon dolar kaçak paranın kime ait olduğu

Radyo — ... İfşa edilmiyecek! Radyo — ... İfşa edilecek

İz'an

Günün birinde papasın biri vahşi zenci kabilesinin eline düştü. Vahşiler papasın uzun sakalını hayretle temaşa ediyorlardı.

Sekiz gün sonra zenciler, bıyığı, sakalı tıraşlı, sırtında aynı elbise bulunan bir misyoner papas yakaladılar.

Vahşiler buna çok sevindiler ve bu papasın önünde sekiz gün hiç durmadan dans ettiler ve:

— İşte papasın karısı, işte papaısn karısı.

Diye bağırdılar!

MEĞERSE...

— Kızım, yemek bilir misin?.

— Evet, Hanımefendi.

— Çamaşır?

— Yıkarım, efendim.

— Peki, evine ayda kaç kere gideceksin?

— Hiç...

— Evvelki kapında ne kadar kalmıştın?.

— Beş sene...

— Yukarı kat işini yapar mısın?

— Hay hay...

— Ütü?.

— Mükemmelini, efendim.

— Çocuğa da bakabilir misin?.

— Elbette, efendim.

— Ne maaş istiyorsun?

— İki lira.

— Ne zaman işe başlayacaksın?

— Hemen, hazırım, efendim.

— (Kemali memnuniyetle, içinden) olur şey değil, tıpkı, eski zaman hizmetçisi, amma talihim varmış, sokakta rastgeliverdim, iyi ki çağırmışım... Bu, hizmetçi değil, bir define!

(Tam bu esnada kapı vurulur, bekçi haykırır).

— Yahu, açınız kapıyı... Komşunun evden kaçan deli kızını buraya girerken görmüşler!

RESİM SERGİSİNDE

FRANSIZLAR OLMASA

Senelerdenberi yazar, dururuz; hâlâ İstanbulda bir resim galerisi yapılmadı. Fransız Konsoloshanesinin Taksimdeki binası olmasa ve Fransızlar, bu binanın bir salonunu ressamlarımıza vermek nezaketini göstermeseler, resim sergisi yapmak imkânı hemen hemen yok olacak.

Yine bu yerde, Cumartesi günü, beş genç ressam müşterek bir sergi açtılar. Nuri İyem, A. Arad, Fethi Karakaş, Ferruh Başağa, Turgud Atalay, bu sergide altmıştan fazla eser teşhir ediyorlar.

Sergi heyeti umumiyesiyle, seyirci üzerinde iyi bir intiba bırakıyor. Filhakka, bu genç sanatkârların eski sergilerine nazaran daha ciddî bir devreye girmiş ve birer şahsiyet iktisap etmek üzere bulunmuş olduklarını görüyoruz. Bu inkişaf, bilhassa Ferruh Başağada daha bariz bir şekildedir. Nuri İyem ile Fethi Karakaşın daha yeni ufuklara ihtiyaçları vardır. Bugünkü halleriyle imkânlarının azamîsini vermiş bulunuyorlar.

ARAD'IN PAPUÇLARI

A. Arad "Papuçlarım" isimli tablosiyle çok alâka topladı. Bu tablo, isminden de anlaşılacağı veçhile, ressamın ayakkaplarını canlandırıyordu. Katalogda, tablonun fiyatı 50 lira olarak gösterilmişti. Seyircilerden biri, resmi uzun uzun tetkik ettikten sonra:

— Bu papuçların aynını, dedi, biraz aşağıda bir kunduracı camekânında gördüm. 30 lira fiat koymuşlardı.

LEOPOLD-LEVY'NİN BİR GRAVÜRÜ

"San'at Dostları Cemiyeti" memleketimizde ilk defa olarak bir gravür bastırmış oluyor. Bu eser Lepold-Levy'nin "Boğaziçi,, adını taşıyan bir resmidir.

Malûm olduğu üzere Lepold-Levy bilhassa gravürleri ile temayüz etmiştir. Bu itibarla "San'at Dostları Cemiyeti,, nin bu teşebbüsü güzeldir.

"Boğaziçi" lüks kâğıt üzerine yalnız yüz adet basılmıştır.

BEN MESELESİ

Yine Arad'ın "bir dost" ismini koyduğu bir portresi var ki yüzünde, fazla sarih bir ben dikkati çekiyor ve herkes, tereddüt etmeden, bu dostun, gazeteci arkadaşlardan Sinan Korle olduğunu tanıyor. Aynı meraklı seyirci:

— Bana kalırsa, dedi, bu portreye meşhur bir benli itiraz edecek!

Ressam Leopold Levi

BUĞDAY AVI

Delinin biri, bir duvar üstüne çıkıp oltasiyle buğday başaklarını avlamağa çalışırmış. Bir yolcu: "Burada balık avlanmaz,, demiş. Deli şu cevabı vermiş:

— Biliyorum. Fakat ben zaten balık sevmem!

Müzik suiistimali

Sinema perdesine reklâm yapan spikerin sesi:

— Alo... Alo... - A.B.S. - bütün haşaratı derhal öldürür. Taklitlerinden sakınınız. - A. B. S - markasına dikkat.

Bu reklâmı süsliyen Müzik
BETHOFENİN 9 UNCU SENFONİSİ

Eyüplü Halid İle Ben

Gazetelerde okunduğuna göre, Eyüplü Halid, bu defa da Bilecik'de bir macera geçirmiş ve polisin eline düşmüştür.

7 sene evvel, İstanbulda kendinden yine bahsettiren bu maruf şahıs hakkında Refik Halid, bir yazı yazmıştı. Yazıyı tekrar aktualite mahiyetini almasından dolayı neşretmeği eğlenceli bulduk.

Bir taraftan tek ismiyle adaşım, diğer cihetten tamamiyle yaşıtım olan, fakat hiç bir suretle meslekdaşım sayılmıyan Eyüplü Halid'le ben, gazete sayfalarında ayni zamanda yer almış iki İstanbul çocuğuyuz. O elli iki yaşında imiş, ben de... Otuz iki senelik matbuatı gözden geçirdiğimiz zaman ikimizin de adına muhtelif sütunlarda kısa ve uzun fasılalarla raslıyabiliriz. Eyüplü Halid'in bu kaçıncı vakasıdır? Benim de şu fıkra kaçıncı yazımdır?

Eyüplü Halid de - tıpkı benim gibi - yaş icabı filozoflaşmaya başlamış. Son mahkemesi esnasında diyor ki: "Her suçlunun suç işlemesi kabiliyetine göre değişir.,, Bravo, adaşım! Okuduğum binlerce eser arasında bu derece keskin, düşündürücü, doğru, mükemmel bir fikre tesadüf ettiğimi sanmıyorum. Kabiliyetlerimiz icabı benim kalemimle işlediğim suçu, sen başka bir vasıta ile, kadınlar üzerindeki nüfuzunla işledin. İkimiz de tesir yaptık ve ikimiz de, ara sıra, yakayı ele vererek cezamızı çektik!

Yirmi yaşında idim; gazetelerde kadın avcısı bir Eyüplü Halid dillere destan olmuş. Belki de sen de, kahvede oturup camdan, münasip bir kadın gözlerken, ayni gazetelere göz atıyor, kendi kendine: "Öte yanda bir arkadaşım da, karı değilse de kari' avlamakla meşgul!,, diyordun. Kabiliyetine göre seçtiğin meslekte, önemli bir mevki tuttu. Harem ağası şivesile "Benikisi de öyle,,. Zaten seni hem Anadoluda, hem yabancı diyarlarda iken matbuat sütunlarında takipten hiç de geri kalmıyordum. "Hah, diyordum, benim adaş ve yaşıt, kaç yüzüncü defa olarak yine hapisten kurtulup yeni bir şaheser meydana koymuş!,, Bilmem sen de benim kitaplarımdan haberdar oluyor, şahsıma alâka gösteriyor muydun? Göstermeli idin; zira ikimiz de son otuz iki senenin - başka başka vadilerde - sayılı adamlarıyız.

Senin, hâlâ, elli ikisinde kadınlardan iltifat görmene, benim de, iyi kötü, hâlâ rağbet bulmama şaşıyorum ve nazar değmesin diye, ikimiz için de önümdeki masanın tahtasına vuruyorum!

Sana - hayırlısiyle şu berzahı da atlatınca - ıslahı hal tavsiye ederim. Münasip bir mahalde bir tütüncü dükkânı aç; benim parti ve politika cinlerinden yakamı sıyırdığım gibi, sen de Havva kızlarını kendi hallerine bırak: tehlikesiz kazanç az olur amma, astarı yüzünden pahalı düşmez!

Maamafih, senin bütün cürümlerine karşı, belki de bunların hepsine muadil bir savap işlediğine de kani olduğumu söylemeden yapamıyacağım: Sen, kadın yüzünden bedbaht olan, ah, vah çeken nice erkeğin intikamını fazlasiyle almış bir Don Juan'sın; bu itibarla yalnız dosyalarında değil, uzun yıllar beşeriyetin hafızasında müstesna bir tip olarak yaşamaya lâyıksın!

Okuyucularımızın dikkatine
Gazetemiz nüshalarını koleksiyon yapmak üzere muhafaza etmeniz kendi menfaatiniz icabındandır
Eski (AYDEDE) koleksiyonları şimdi güç elde edilir birer meta'dır

AYDEDE

CUMARTESİ, ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ HOŞSOHBET GÂZETE

AYDEDE
Sütunlarında yer bulan
İlânlar
En aşağı 3 gün okunur ve ellerde döner dolaşır.
Hemen paket yapılmaz.

Zenciler ve Covboylar

Afrika içlerinde "Siyah köylüler,, adıyle bir film çevirmişler. Filmi yaptıran sermayedar Afrikalı zenciler arasında bir anket yapmış ve kendilerinin oynadıkları bu filmin yine kendi aralarında rağbet görüp görmiyeceğini sormuş. Zenciler :

— Hayır, demişler, biz "Covboy,, filmlerini seyretmek isteriz.

Hikmet ve hakikat

* Kanun yapmak kolaydır, güç olan bunun neticesini, tesirini kestirmektir. Bir çok kanunlar, tedavi etmek istenilen hastalıkları daha ağır bir hale sokar.

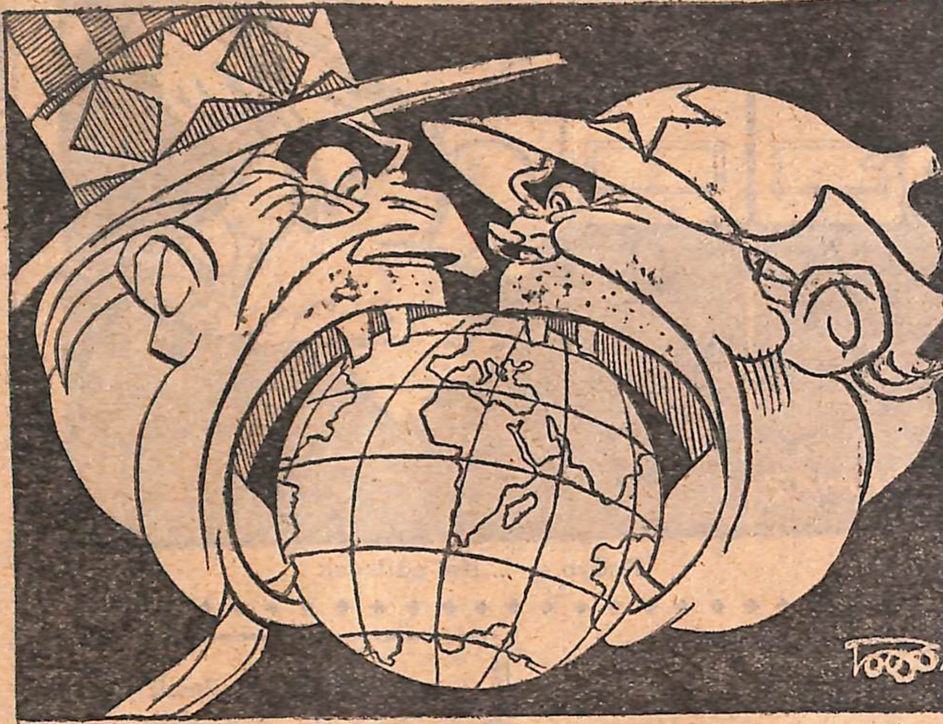
ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	Memleket içi	7,5	Lira
»	Memleket dışı	12	»
1 Senelik	Memleket içi	14	»
»	Memleket dışı	21	»

İbah, Blutner, Gorsünkalman, Nagel, Klingman marka piyanolar hakikî "Demelyo" mandolinleriyle viyolonsel ve kemanlarını Osmanbeyde Benzin deposu karşısında 243-5. Fahrettin (Suna) piyano ve kanarya sergisinde bulabilirsiniz. Telefon : 82417

15 LİRA
Bütün dünya bilgilerini içinde toplayan resimli
ÇOCUK ANSİKLOPEDİSİ
4 BÜYÜK CİLT · 1440 SAFYA 1783 RESİM · 218 MEVZU 30 CÜZ
İstanbul TAN Matbaası

Yeni anlaşma teşebbüslerinden ilhamlar

TÜRK TİCARET BANKASI
(TESİS TARİHİ: 1914)
FAİZLERİ HER AY ÖDENEN
KUPONLU VADELİ MEVDUATA
Senede 15.000 Lira İkramiye
10 HAZİRAN ÇEKİLİŞİNDE

Bir	tane	3.000	Lira
»	»	1.000	»
Dört	»	500	»
15	»	100	»

31 MAYISA kadar hesap açtıranlar bu çekilişe iştirak eder.
BİR YIL VÂDELİLERE % 5 FAİZ
İKİ YIL VÂDELİLERE % 6 FAİZ
Ayrıca pul masrafı alınmaz.

Meslekdaşlarımıza teşekkür

AYDEDE'nin neşri etrafında iltifatlı yazıları ve samimî dilekleriyle bizleri çok duygulandıran "Porsuk, Babalık, Ada Postası, Bursa, Ses, Kastamonu, Gazi Anteb, Halk Dili, Akgün, Gülek, Demokrat Afyon, Bandırma, Uzun Mehmed" arkadaşlarımıza sevgileri kadar temiz hislerle teşekkürler ederiz.

Yanlışlık neresinde?

Geçen nüshadakinin cevabı

Havagazı, petrol lâmbasından evvel icad edilmiştir ve Pariste havagazıyla ilk tenvirat yapıldığı zaman petrol lâmbası tabiatiyle mevcut olamazdı.

Bir ev sahibi olmak her yurddaş için bir gayedir.
—o—
TÜRKİYE İŞ BANKASI
—o—
Bu arzunuza ulaşmanız için size imkân sağlamıştır.
Bundan faydalanınız!
Türkiye İş Bankasında tasarruf hesabınız yoksa derhal bir hesap açtırınız.
—o—
Yılda dört defa ikramiye çekilişi.
Her çekilişte: 1 EV, 1 ARSA ve dolgun para ikramiyeleri..

ACABA?

Devlet Demiryolları İstanbul Anbar nöbetçi memuru Bay Nihat Dölcü, gazetemize şu şikâyette bulundu :

Dünyaya gelen oğluna nüfus memurluğuna müracaat kâğıdı çıkarmak üzere Alemdar ettiği halde on gündenberi atlatıldığını, yana yakıla anlattı.

Acaba ? ! ...

Kadın — Ayol, ne çabuk ingilizceyi öğrenmişsin !

Erkek — Tabiî altı ay evvel bir Linguafon aldım.

TÜRKİYE
KREDİ BANKASI
27 Mayıs 1948 Perşembe günü
Yeni Postane karşısındaki kendi binasında
AÇILACAKTIR.

Sahibi: F. KARAY
Yazı işlerini fiilen idare eden: Z. Çalıkoğlu
İdare yeri: Ankara Caddesi 98/2 İstanbul
Dizildiği Yer: Murat KERMAN Mürettiphanesi
Basıldığı Yer: TAN Matbaası